

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Fitch Türkiye'nin Kredi Notunu Yükseltti

Fitch Ratings, Türkiye'nin kredi notunu "B"den "B+"ya yükseltirken, not görünümünü "durağan"dan "pozitif"e çıkardı. Notun yükselmesinin Haziran 2023'ten beri uygulanan ve para politikasında önden yüklemeli sıkılaşıma da dahil politikaların etkinliğini, makroekonomik ve dış kırılganlıklardaki azalmayı yansıttığı belirtildi.

Açıklamada, pozitif görünümün ise Fitch'in Türkiye'nin genel makroekonomik politika duruşunun enflasyondaki belirgin düşüşle tutarlı olması ve daha düşük cari açık ile daha güçlü likidite tamponları açısından dış kırılganlıkların azalmaya devam etmesi yönündeki beklentisini yansıttığı aktarıldı. Raporda enflasyon beklentilerinin hafiflediği ve dış likidite risklerinin azaldığı belirtildi. Enflasyonun 2024'te ortalama yüzde 58 ve yıl sonunda yüzde 40 olacağı tahminine yer verildi.

IMF, Bir Sonraki Başkanını Nisan Sonuna Kadar Seçmeyi Planlıyor

IMF Başkanı Kristalina Georgieva'nın 5 yıllık görev süresi 30 Eylül'de dolarken, fondan yeni başkanın seçimine ilişkin açıklama yapıldı.

Açıklamada, IMF İcra Direktörleri Kurulunun bir sonraki başkanın seçim sürecini başlattığı belirtildi.

Yeni başkanın Fon Governörü veya İcra Direktörü tarafından aday gösterilebileceği ve geçmişteki uygulamalarda olduğu gibi oy birliğiyle karara varılmasının hedeflendiği anlatılan açıklamada, sürecin nisan sonuna kadar tamamlanmasının planlandığı aktarıldı.

Açıklamada, "İcra Direktörleri Kurulu, küresel finansal sistemin merkezinde yer alan fonu yönetmek için gerekli küresel duruşa sahip başarılı adaya verdiği önemi vurgulamaktadır." ifadesi kullanıldı. Georgieva, geçen hafta IMF yönetiminde ikinci dönem görev yapmak istediğini açıklamıştı.

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerin maliye bakanları da dün Georgieva'nın bir dönem daha IMF'nin başkanı olmasını desteklediklerini açıklamıştı.

Ford Gümrük Vergilerini İhlal Ettiği İçin Para Cezası Ödeyecek

ABD'li otomotiv üreticisi Ford Motor, yüz binlerce Transit Connect aracı yanlış sınıflandırıp değerlerini düşük göstererek ABD'nin gümrük düzenlemelerini ihlâl ettiği suçlamalarından vazgeçilmesi için 365 milyon dolar ödemeyi kabul etti.

ABD Adalet Bakanlığı, Ford'un Nisan 2009 ve Mart 2013 tarihleri arasında yüksek vergi ödememek için Türkiye'den ithal ettiği kargo taşıma amaçlı vanları yanlış sınıflandırdığı iddiasından vazgeçilmesi karşılığında 365 milyon dolar ödeyeceğini açıkladı.

Açıklamada söz konusu tutarın yakın tarihte ödenen en büyük gümrük vergisi cezalarından biri olduğunu belirtildi.

Japonya'da 17 Yıl Sonra Faiz Artışı İçin Sesler Yükseliyor

Japonya ekonomisinin resesyondan kaçınması merkez bankasının 2007'den sonra ilk kez faiz artıracığı beklentilerini güçlendirdi.

Son verilere göre Japon ekonomisi yılın son çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda yüzde 0,4 büyüdü ve resesyondan kaçınmış oldu. GSYH verisinin yüzde 0,4 küçülmeden yüzde 0,4 büyümeye revize edilmesi gelecek hafta toplanacak Japonya Merkez Bankası'ndan (BOJ) faiz artırım beklentilerini kuvvetlendirdi. Japon yeni dolara karşı güçlenirken Japon tahvil getirileri de yükselerek dünyadaki tek negatif faiz uygulamasının sonlanabileceğine işaret etti.

yüzde 0,4 büyüdü ve resesyondan kaçınmış oldu. GSYH verisinin yüzde 0,4 küçülmeden yüzde 0,4 büyümeye revize edilmesi gelecek hafta toplanacak Japonya Merkez Bankası'ndan (BOJ) faiz artırım beklentilerini kuvvetlendirdi. Japon yeni dolara karşı güçlenirken Japon tahvil getirileri de yükselerek dünyadaki tek negatif faiz uygulamasının sonlanabileceğine işaret etti.

Çin Dev Çip Fonu Hazırlıyor

Çin'in en büyük çip fonu için 27 milyar dolardan fazla kaynak toplama sürecinde olduğu belirtildi. Ulusal Entegre Devre Endüstrisi Yatırım Fonu üçüncü aracı için yerel yönetimlerden ve devlet işletmelerinden ikinci fonunun 200 milyar yuan aşacak bir sermaye havuzu oluşturuyor.

Büyük Fon olarak bilinen devlet destekli firma, ABD'nin Çin'in çip ve yapay zeka alanındaki ilerlemesini engellemek üzere

tasarlanan teknoloji kısıtlamalarını keskin bir şekilde tırmandırmaya hazırlandığı bir dönemde faaliyet alanını genişletiyor.

Doğrudan Çin'in teknoloji bakanlığı tarafından denetlenen çok daha büyük bir üçüncü fonun kurulması, merkezi yönetimle yıllar süren karışık başarının ardından dünyanın en büyük yarı iletken pazarından yararlanmak için yeniden canlanan bir çabaya işaret ediyor.

"AB Komisyonu, Microsoft Yazılımı İle Veri Kurallarını İhlal Etti"

AB kurumlarının kişisel verileri işlerken ve yeni politikalar geliştirirken gizlilik ve veri koruma kurallarına uygun davranmasını sağlamayı amaçlayan Avrupa Veri Koruma Denetçisi, AB Komisyonunun Microsoft 365 yazılımı kullanımına ilişkin incelemesinin tamamlandığını açıkladı.

Açıklamada, "AB Komisyonunun Microsoft 365'i kullanması, AB kurumları ve organlarına yönelik veri koruma yasasını ihlal ediyor" ifadesi kullanıldı. Komisyonun söz konusu yazılımla özellikle kişisel verilerin AB dışına aktarımına ilişkin kurala uymadığı belirtilen açıklamada, dışarıya aktarılan kişisel verilere eş değer düzeyde koruma sağlayacak uygun önlemlerin alınmadığı kaydedildi.

Huawei Technologies Co. ve ortağı Semiconductor Manufacturing International Corp. geçen yıl gelişmiş bir işlemci inşa etmek için ABD menşeli teknolojiye güvenmek zorunda kalmıştı.

Küresel Gıda Fiyatları Gerilemeye Devam Ediyor

Gıda fiyatları dünyada gerilemeye devam ediyor. FAO Gıda Fiyat Endeksi Şubat'ta tahıl ve bitkisel yağ fiyat endekslerindeki düşüşlerin de etkisiyle aylık bazda yüzde 0,7 düşerken, yıllık bazda yüzde yüzde 10,5 geriledi.

FAO Tahıl Fiyat Endeksi, Şubat'ta aylık bazda yüzde 5,0 düştü. Yıllık bazda ise yüzde 22,4 geriledi.

Tüm önemli tahılların uluslararası fiyatları bir önceki aya göre gerilerken, mısır ihracat fiyatları, Arjantin ve Brezilya'da büyük hasat beklentileri ve deniz ticaret yolunun sorunsuz çalışmasından yararlanmak isteyen Ukrayna'nın sunduğu rekabetçi fiyatlar nedeniyle en çok düşen ürün oldu. Buğdayda ise uluslararası fiyatlardaki düşüş büyük ölçüde Rusya Federasyonu'nun güçlü ihracat temposu nedeniyle ihracat kotalarının düşmesinden kaynaklandı.

Bu durum başta Avrupa Birliği olmak üzere diğer menşelerden gelen fiyatlar üzerinde aşağı yönlü baskı yarattı.

Rusya'da Nakit Döviz Çekimine Yönelik Kısıtlamalar Uzatıldı

Rusya Merkez Bankası'ndan yapılan yazılı açıklamada, bankalardan nakit döviz çekimine yönelik kısıtlamaların 9 Eylül 2024'e kadar uzatıldığı belirtildi.

Batılı ülkelerin, yaptırımlar kapsamında Rus bankaları ve finans kuruluşlarına nakit dolar ve euro edinme yasağı getirdikleri ifade edilen açıklamada, kısıtlamaları uzatma kararının da bu yasağın devam etmesi nedeniyle alındığı kaydedildi.

Rusya Merkez Bankası'nın, Batılı ülkelerin uyguladığı yaptırımlar nedeniyle Mart 2022'de aldığı kararla, ülkedeki vatandaşlar bankalardaki döviz hesaplarından sadece ruble cinsinden nakit para çekebiliyor.

Çin: ABD'nin Ticari Meseleleri Siyasileştirmesi Kendi Otomotiv Sanayisine Zarar Verir

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mao Ning, başkent Pekin'de düzenlenen basın toplantısında, ABD'nin ticari korumacılık güdüsüyle hareket ettiğini, Çin yapımı otomobillerin Amerikan pazarına erişimini engellemek istediğini savundu.

Çin'in otomobil sektörünün ABD'li üreticiler dahil tüm küresel şirketlere açık olduğunu ifade eden Sözcü Mao, "ABD'nin ekonomik ve ticari meseleleri siyasileştirmesi yalnızca kendi otomotiv sanayisinin gelişimine zarar verir." dedi.

Mao, Çin yapımı otomobillerin, "adil olmayan pratiklerle" değil, yoğun piyasa rekabeti içinde teknolojik inovasyon ve üstün kalite ile öne çıktığına işaret ederek "ABD'yi, piyasa ekonomisine ve adil rekabet ilkelerine saygı göstermeye, ulusal güvenlik kavramının sınırlarını genişleterek Çinli şirketlere ayrımcı baskı uygulamaya son vermeye çağırıyoruz." ifadelerini kullandı.

ABD Başkanı Joe Biden, 29 Şubat'ta yaptığı açıklamada, internet bağlantılı elektrikli

araçların Amerikan vatandaşlarının kişisel verilerine yönelik potansiyel ulusal güvenlik riskleri nedeniyle Çin'den ithal edilen elektrikli otomobiller üzerine soruşturma başlatılması talimatını verdiğini bildirmişti.

Almanya Fabrika Siparişlerinde Sert Düşüş

Almanya'da fabrika siparişleri aralık ayındaki artışın ardından 2024 yılının başında keskin bir düşüş göstererek Avrupa'nın en büyük ekonomisinin son dönemdeki durgunluğun üstesinden gelmekte yaşadığı zorlukların altını çizdi.

Veriler, ocak ayında bir önceki aya göre fabrika siparişlerinde yüzde 11,3'lük bir düşüş olduğunu gösterdi. Bloomberg anketine katılan ekonomistlerin beklentisi düşüşün yüzde 6 olarak gerçekleşeceği yönündeydi.

Almanya İstatistik Kurumu (Destatis), düşüşün, Aralık ayındaki güçlü artışın ardından normal seviyelerine geri dönen büyük siparişlerdeki yavaşlamadan kaynaklandığını söyledi.

Destatis'e göre, daha az değişken olan üç aylık okuma, bir önceki döneme göre yüzde 2,3'lük bir artış gösterdi.

Veriler, Almanya'nın 2024 yılı başındaki güçlü ihracat rakamlarının ülkenin endüstriyel zayıflığının hafifliyor olabileceğine işaret etmesinden bir gün sonra geldi. Almanya'nın büyük imalat sektöründeki uzun süreli gerileme, şu anda bir durgunluk içinde olabilecek olan genel ekonomi üzerinde baskı yaratıyor.

Apple'a AB'den 1,8 Milyar Euro Ceza

Avrupa Komisyonu, müzik platformu Spotify'in itirazı sonrası Apple'a 'App Store uygulamalarında hakim konumunu kötüye kullandığı' gerekçesiyle 1,8 milyar euro (2 milyar dolar) para cezası verdi. Apple, kendi satın alma uygulaması üzerinden yapılan uygulama içi ödemelerden yüzde 30 pay alıyordu. Bu nedenle İsveçli mobil müzik ve podcast yayıncısı Spotify, 2019 yılında Apple aleyhine AB nezdinde antitröst şikayetinde bulunmuştu.

Avrupa Komisyonu, müzik platformu Spotify'in itirazı sonrası Apple'a 'App Store uygulamalarında hakim konumunu kötüye kullandığı' gerekçesiyle 1,8 milyar euro (2 milyar dolar) para cezası verdi. Apple, kendi satın alma uygulaması üzerinden yapılan uygulama içi ödemelerden yüzde 30 pay alıyordu. Bu nedenle İsveçli mobil müzik ve podcast yayıncısı Spotify, 2019 yılında Apple aleyhine AB nezdinde antitröst şikayetinde bulunmuştu.

Mısır ve IMF Yeni Bir Programda Anlaştı

Mısır ile Uluslararası Para Fonu (IMF), Aralık 2022'de imzalanan 3 milyar dolar tutarındaki önceki kredi anlaşması yerine, ekonomik reform programı kapsamında 8 milyar dolar değerinde bir kredi anlaşması imzalandı. Mısır Başbakanı Mustafa Medbuli, halihazırda Kahire'yi ziyaret eden IMF heyeti başkanı Ivanna Vladkova Hollar ile basın toplantısı düzenledi.

Hollar, Gazze savaşı nedeniyle art arda yaşanan ekonomik zorluklar ve Süveyş Kanalı gelirlerindeki düşüş sonrası kredinin değerinin 3 milyar dolardan 8 milyar dolara çıkarıldığını belirtti.

Medbuli de hükümetin, 5 aydan fazla süren görüşmelerin ardından IMF ile kredi anlaşması imzaladığını söyledi.

Mısır'dan Devalüasyon Kararı

Mısır'ın merkez bankası politika faizini 600 baz puan artırarak yüzde 27,25'e çıkardı.

Ülkenin Para Politikası Kurulu, "enflasyonla mücadele sürecini hızlandırmak ve temel enflasyonda düşüş sağlamak amacıyla parasal sıkılaştırma sürecini hızlandırma kararı aldığını" söyledi.

Para biriminin serbest bırakılmasının ardından Mısır poundu, dolar karşısında yüzde 26,5 oranında değer kaybetti ve geçen yıl 30,9 bölgesinde işlem gören Dolar/Mısır poundu 42 seviyesine yükseldi. Böylece resmi kur, 45 civarında işlem gördüğü yerel karaborsadaki değerine yaklaşmış oldu.

IMF, Mısır'ı yaklaşık yüzde 30'lük enflasyonla mücadele etmek için para politikasını sıkılaştırmaya ve daha esnek bir resmi döviz kuru benimsemeye teşvik ediyordu.

Mısır'ın döviz gelirleri, İsrail'in Gazze Şeridi savaşı nedeniyle turizm sektöründeki gerilemeden ve Kızıldeniz'in güneyindeki Husi saldırıları nedeniyle Süveyş Kanalı'ndaki gemilerin transit ücretlerinde yaşanan düşüşten olumsuz etkilenmişti.

LOJİSTİK GELİŞMELER

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Tarafından DHL Express Türkiye'ye Ar-Ge Merkezi Onayı Verildi

DHL Express Türkiye, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi olarak onaylandı. Şirketin dijitalleşme stratejisinin en önemli adımlarından biri olan Ar-Ge Merkezi, hızlı hava kargo taşımacılığı sektöründe ilk olma özelliği taşıyor. Aynı zamanda DHL Express Avrupa ülkeleri arasında Ar-Ge Merkezi kapsamında kurulan ilk Dijital Dönüşüm Ofisi de burada yer alıyor.

Kapitan Andreevo Sınır Kapısı Analiz Laboratuvarı Açıldı

Sofya'da yapılan analiz işlemleri kaynaklı beklemelerin son bulması amacıyla, Kapitan Andreevo sınır kapısında analiz işlemlerinin yapılmasına imkan verilmesi yönündeki uzun süren girişimler sonucunda laboratuvar kurulum işlemleri tamamlanarak açılışı gerçekleştirildi.

Bu doğrultuda, ülkemizden yaş sebze ve meyve gibi raf ömrü kısa ürünlerin geçişlerinin ana güzergâhı olan Kapitan Andreevo sınır

kapısından frigorifik tesisata sahip araçların geçişinin sorunsuz gerçekleşmesini ve analiz süreçlerinin tüm sınır geçişlerine yarattığı tıkanıklığın giderilmesini sağlaması beklenmektedir.

Türkiye'de Lojistik Merkezi Sayısı İki Katına Çıkarılıyor

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, İzmir programı kapsamında Kemalpaşa Lojistik Merkezi'nde incelemelerde bulundu.

Bakan Uraloğlu, 2002'den bu yana 13 lojistik merkezini işletmeye açtıklarını, Sivas, Kayseri Boğazköprü ve Rize İyidere lojistik merkezlerinin yapımına devam

ettiklerini ifade ederek "Bilecik-Bozüyük, Mardin, Ovaköy, İstanbul Avrupa Yakası, Çerkezköy, Çandarlı İzmir ve Filyos olmak üzere 7 lojistik merkezin etüt proje ve planlama çalışmalarını sürdürüyoruz. 2053 yılına kadar ülkemizdeki lojistik merkez sayısını 13'ten 26'ya çıkarmayı planlıyoruz." diye konuştu.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr